

Policy för den sociala ekonomin och socialt företagande i Timrå kommun

Fastställd av kommunstyrelsen 2015-05-26, § 129

Reviderad av kommunstyrelsen 2018-03-06, § 64

Denna policy anger Timrå kommuns förhållningssätt till den sociala ekonomin och socialt företagande.

Policyn utgår från grundsynen att vårt samhälle ekonomiskt organiseras i tre sektorer: det privata näringslivet, den offentliga sektorn och den sociala ekonomin.

Policyn tar sin utgångspunkt i att den idéburna sektorn och dess engagemang har stor betydelse för utvecklingen av välfärden och demokratin. Det sociala entreprenörskapet bedrivs bland annat av idrottsföreningar, pensionärsorganisationer, handikapporganisationer, ungdomsorganisationer, studieförbund, kulturföreningar och olika sociala företag. Idéburen verksamhet finns även inom kyrkliga samfund, samfälligheter och byalag.

Socialt entreprenörskap innebär att arbeta med nyskapande idéer som har ett tydligt samhällsnyttigt syfte och kan bidra till arbete och inkludering åt grupper som idag står utanför arbetsmarknaden.

Policydokumentet riktar sig till kommunens invånare, kommunens förvaltningsorganisation och dess anställda, föreningslivet och andra berörda aktörer som t.ex. näringslivet, arbetsförmedlingen, försäkringskassan, fackförbund och ska revideras varje mandatperiod.

Begreppsdefinitioner

Idéburen sektor och idéburen organisation

Idéburen sektor avser alla typer av idéburna organisationer, dvs. folkrörelser, stiftelser, trossamfund och föreningar. Idéburen organisation avser organisationer inom den ideella sektorn och den kooperativa rörelsen. Organisationerna kan vara vinstdrivande och har generellt någon form av mer allmänmänniska uppdrag utan att vara statliga eller kommunala. De är självstyrande och har ofta inslag av idealitet samt bedrivs ofta med en ideologisk medvetenhet.

Social Ekonomi

I syfte att definiera den sociala ekonomins särart har regeringskansliet utarbetat en officiell beskrivning, vilken också utgör en grunddefinition i detta dokument. Med social ekonomi avses organiserade verksamheter som primärt har samhälleliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organiserade fristående från den offentliga sektorn. Dessa sociala och ekonomiska verksamheter bedrivs huvudsakligen i föreningar, kooperativ, stiftelser och liknande sammanslutningar. Verksamheten inom den sociala ekonomin har allmännytta eller medlemsnytta, inte vinstintresse, som främsta drivkraft.

Sociala Företag

Arbetsintegrerande sociala företag är företag som driver näringsverksamhet (producerar och säljer varor och/eller tjänster):

- Med övergripande ändamål att integrera människor som har stora svårigheter att få och/eller behålla ett arbete, i arbetsliv och samhälle. Det innebär att företagen försöker skapa nya arbetstillfällen men också att man erbjuder arbetsträning samt rehabilitering för att de som deltar i verksamheten ska kunna få arbete hos andra arbetsgivare.
- Som skapar delaktighet för medarbetarna genom ägande, avtal eller på annat väl dokumenterat sätt. Det kan innebära att företaget drivs som ett arbetskooperativ men kan också innebära att företagets verksamhet organiseras så att alla kan ta del i beslut om företaget och om sin egen utveckling.
- Som i huvudsak återinvesterar sina vinster i den egna eller liknade verksamhet. Det innebär vanligen att vinster (överskott) används till att anställa fler, utveckla verksamheten, erbjuda kompetensutveckling eller för att utveckla nya sociala företag.
- Som är organisatoriskt fristående från offentlig verksamhet. Det innebär att företaget inte har ägare som är kommuner eller andra offentligt ägda organisationer.

Det finns inte något särskilt regelverk eller någon särskild företagsform för arbetsintegrerande sociala företag. Regeringen har använt definitionen ovan i en handlingsplan för arbetsintegrerande sociala företag och i ett regeringsuppdrag för stöd till företagen som pågår 2016 - 2018.

Behov av samverkan och stödinsatser

I regeringens handlingsplan för arbetsintegrerade sociala företag har fyra myndigheter uppmärksammat följande hinder för socialt företagande:

- Bristande samordning mellan olika försörjningssystem som försvårar för individer att delta i sociala företag
- Oklarheter och hinder i offentliga regelverk i relation till sociala företags karaktär och förutsättningar bl.a. lönebidrag och trygghetsanställningar
- Svårigheter för sociala företag att delta i offentliga upphandlingar
- Stort behov av information, rådgivning och affärsutveckling hos de sociala företagen Hindren som lyfts fram i regeringens handlingsplan visar på behovet av att upprätta en stödstruktur för utvecklingen av socialt företagande.

Denna policy syftar till att ange kommunens förhållningssätt till social ekonomi och socialt företagande och därmed komma över dessa hinder för att främja denna sektor.

Kommunens förhållningssätt till social ekonomi och socialt företagande

Huvudansvaret för frågor rörande social ekonomi och socialt företagande finns hos kommunstyrelsen. Operativt ansvarig är Arbetsmarknadsenheten, som årligen återrapporterar också denna verksamhet i samband med bokslut och årsredovisning.

Den lokala sociala ekonomin tillgodoser redan idag många gemensamma behov av arbete, bostäder, fritidsverksamhet, kultur, brottsförebyggande arbete, utbildning, barnomsorg, äldreomsorg, miljöfrämjande arbete, infrastruktur m.m.

Den lokala sociala ekonomin ska med stöd och stimulans från kommunen i högre utsträckning bidra till att:

- främja tillväxten i den lokala ekonomin och därmed skapa förutsättningar för vidgad välfärd
- främja möjligheterna till integration i arbetslivet för arbetssökande som saknar förankring på den reguljära arbetsmarknaden
- komplettera offentlig verksamhet och därmed erbjuda medborgarna ett större utbud
- öka valfriheten genom att erbjuda alternativ till den offentliga sektorns tjänster. Kommunen ska ha en stödjande och stimulerande roll i relation till den sociala ekonomins aktörer medan dessa själva måste utgöra drivkraften i utvecklingen av den lokala sociala ekonomin
- stimulera till en ökad delaktighet av civilsamhället.

Vision

Enligt Timrå kommuns vision – en stark kommun i en växande region – ska Timrå erbjuda livskvalitet med en mångfald av upplevelser, en trygg tillvaro och ett klimatsmart liv. Med utgångspunkt i den visionen ska kommunen arbeta tillsammans med vårt rika föreningsliv.

Grundtanken med att främja den sociala ekonomin är att göra det möjligt för alla människor att bidra till sin egen och samhällets utveckling, att bli delaktiga och kunna skapa goda levnadsvillkor för sig själva. Det i dagsläget mest angelägna syftet med att stödja den lokala sociala ekonomins utveckling är för kommunens del att långsiktigt främja och öka möjligheterna till integration i arbetslivet för arbetssökande som riskerar att varaktigt hamna långt ifrån arbetsmarknaden eller som under lång tid saknat förankring på den.

En öppet sinnad kommun med en positiv inställning till det entreprenörskap och engagemang som medborgarna visar i kooperativ och föreningar är viktig för utveckling och fördjupning av demokratin och medborgarnas delaktighet. Timrå kommun ska vara en kommun där privata företag, offentlig verksamhet samt medborgarna och deras sammanslutningar alla bidrar till samhällsutvecklingen.

Det sociala entreprenörskapet och dess organisationer ska vara en naturlig samarbetspartner när det gäller att finna vägar till arbete och meningsfull sysselsättning för personer som under lång tid befunnit sig utanför den reguljära arbetsmarknaden. Timrå kommun vill formalisera denna typ av samarbete med civilsamhället i form av överenskommelser om idéburet offentligt partnerskap.

Vissa tjänster kan utföras inom ramen för lokala sociala företag som ett alternativ till att utföras i kommunens egen regi. Kommunens förvaltningar och bolag ska se en samverkan med aktörer inom det lokala sociala företagandet som självklar och berikande för den egna verksamheten.

Målsättning

Timrå kommun har som målsättning att:

- ha ett öppet och positivt förhållningssätt gentemot socialt företagande
- främja det sociala företagandet både i dess roll som självständig samhällskraft och som part i samarbetet kring lösningen av gemensamma angelägenheter
- samverka på lokal, regional, nationell och internationell nivå, bl.a. genom medverkan i nätverk, som syftar till att stärka den sociala ekonomin
- uppmuntra sociala företag att starta ny verksamhet
- träffa överenskommelser med idéburet offentligt partnerskap

Utgångspunkter

Utgångspunkter i arbetet med socialt företagande är att:

- verksamheterna ska bygga på demokratiska organisationsformer, jämlikhet, jämställdhet, mångfald och egenmakt, generera samhällsnytta samt bidra till en hållbar social, ekonomisk och miljömässig tillväxt
- verksamheterna ska bereda personer med begränsad konkurrensförmåga på den reguljära arbetsmarknaden möjligheter till arbete/sysselsättning
- kommunen ska som alltid ha ett genusperspektiv i sin relation till den sociala ekonomin. Det innebär t ex att i förekommande fall kräva och stimulera att verksamheterna riktar sig till både kvinnor och män.

Riktlinjer

Det är ett långsiktigt arbete att stärka den lokala sociala ekonomin samt initiera verksamheter av den art som skisserats i denna policy.

Inom ramen för denna policy handlar det för kommunens del om att lägga en grund för fortsatta initiativ genom att:

- förankra policydokumentet och sprida kunskap om denna och den sociala ekonomin i berörda verksamheter och till andra berörda aktörer
- utveckla samverkansformer med överenskommelser mellan kommunen och den sociala ekonomins aktörer och i dessa utveckla en dialog kring den sociala ekonomins framtida utveckling
- göra de kommunala förvaltningarna och bolagen delaktiga i processen samt ansvariga för att inom sina respektive områden tillvarata möjligheterna till samverkan med sociala företag
- verka för en samverkan mellan den sociala ekonomin, framtida sociala företag och näringslivet.

Ansvar och genomförande

KS är ansvarig för verksamhetsområdet samt tillämpningen av policyn. Arbetsmarknadsenheten samordnar verksamheten. Kommunens nämnder och förvaltningar har ett ansvar för att planera insatser för att främja den sociala ekonomin utifrån sitt verksamhetsansvar, övergripande mål och interna riktlinjer samt tillkommande uppdrag. Konkreta åtgärder ska tas upp som aktiviteter i kommunens budget och verksamhetsplan. Nämnd och kommunfullmäktige är ansvariga för att beslutade åtgärder kan finansieras. Satsningar på den sociala ekonomin kan dels finansieras inom nämndens budget, dels finns möjlighet för nämnderna att i ordinarie budgetarbete ta upp förslag till satsningar inom den sociala ekonomin. I båda fallen ska kostnader relateras till en samhällsekonomisk vinst eller minskade kostnader i annan kommunal verksamhet. Genomförda verksamheter följs upp i den ordinarie uppföljningen av budget och verksamhetsplan. För kontroll och uppföljning gäller i övrigt att nämnderna har samma ansvar för att kontrollera och följa upp verksamheter som utförs inom den sociala ekonomin, i samarbete med eller på uppdrag av kommunen, som de har på den egna verksamheten. Kommunens program för uppföljning av privata utförare tillämpas i förekommande fall även inom den sociala ekonomin.